

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W ŁODZI**

Łódź, 26 listopada 2015 r.

WOOS-I.4242.146.2015.MM.7

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 106 § 5 oraz art. 6 i 7 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.), zwanej dalej w skrócie *k.p.a.*, w związku z art. 77 ust.1 pkt 1, art. 77 ust. 3, 4 i 7 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.), zwanej dalej w skrócie *ustawą ooś*, a także w odniesieniu do § 2 ust. 2 pkt 1 w związku z § 2 ust. 1 pkt 51 oraz do § 3 ust. 1 pkt 70 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 ze zm.), w sprawie administracyjnej zainicjowanej wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach pani Wiesławy Głowy z 27 marca 2015 r., w sprawie określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia pn. **„Modernizacja i rozbudowa fermy drobiu w miejscowości Biała Rawska przy ul. Wojska Polskiego 51 w województwie łódzkim”** zwanego dalej przedmiotowym przedsięwzięciem, nawiązując do wystąpienia Burmistrza Miasta Biała Rawska z 24 czerwca 2015 r. o znaku: OŚ.III.6220.3.9.2015 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi 29 czerwca 2015 r.) skierowanego do tut. organu w związku z postępowaniem w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla ww. przedsięwzięcia,

postanawiam

odmówić uzgodnienia w trybie art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś warunków realizacji przedsięwzięcia pn. „Modernizacja i rozbudowa fermy drobiu w miejscowości Biała Rawska przy ul. Wojska Polskiego 51 w województwie łódzkim” na działce o nr ewidencyjnym 1305/3.

UZASADNIENIE

Burmistrz Miasta Biała Rawska pismem z 24 czerwca 2015 r. o znaku: OŚ.III.6220.3. z prośbą o uzgodnienie warunków realizacji ww. przedsięwzięcia w trybie art. 77 ust. 1 pkt. 1 ustawy ooś.

Do wystąpienia Burmistrza Miasta Biała Rawska załączono m. in.:

- kserokopię wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zwany dalej raportem,
- wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (niekompletny),
- kserokopię wezwania do uzupełnienia wniosku,
- kserokopię wezwania do uzupełnienia raportu,
- uzupełnienia raportu złożone 18 czerwca 2015 r.,
- kserokopię mapy ewidencyjnej,
- kserokopię wypisu ze skorowidza działek,
- protesty mieszkańców Białej Rawskiej.

W nawiązaniu do pisma z 24 czerwca 2015 r. Burmistrz Miasta Biała Rawska przy piśmie z 2 lipca 2015 r. przesłał uzupełnienie wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Do ww. pism organu gminy nie załączono prawem wymaganych załączników do wydania uzgodnienia na podstawie art. 77 ust. 1 pkt. 1 ustawy ooś. Wobec czego RDOŚ w Łodzi pismem z 3 lipca 2015 r. o znaku: WOOS-I.4242.146.2015.MM wezwał do przesłania załącznika o którym mowa w art. 77 ust. 2 pkt 3 ustawy ooś. W odpowiedzi Burmistrz Miasta Biała Rawska przy piśmie z 10 lipca 2015 r. (data wpływu do RDOŚ w Łodzi – 13 lipca 2015 r.) przesłał mpzp stanowiący ostateczne uzupełnienie załączników wymaganych w ustawie ooś do rozpoczęcia procedury na podstawie art. 77 ust. 1 pkt. 1 ustawy ooś.

Zgodnie z art. 77 ust.1 pkt 1 *ustawy ooś*, organem właściwym do uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia będącego przedmiotem obecnie prowadzonego postępowania jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi zwany dalej skrócie RDOŚ w Łodzi.

Planowane zamierzenie inwestycyjne należy do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, wymienionych w § 2 ust. 2 pkt 1 oraz § 2 ust. 1 pkt 51 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 ze zm.), dla którego obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko jest obligatoryjny, ponieważ w związku z rozbudową fermy drobiu planuje się zwiększenie obsady o 525 DJP. Jednocześnie w ramach inwestycji planuje się rozpoczęcie eksploatacji urządzenia do poboru wód podziemnych w związku z czym inwestycja kwalifikuje się także do § 3 ust. 1 pkt 70 ww. rozporządzenia.

Planowane przedsięwzięcie polega na modernizacji i rozbudowie fermy chowu drobiu w miejscowości Biała Rawska przy ul. Wojska Polskiego 51 w województwie łódzkim. Przedsięwzięcie będzie realizowane na obszarze nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków nr 1305/3. Budynki inwestorskie o łącznej powierzchni 14 457,6 m² będą funkcjonowały, jak wskazano w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, na terenie nieczynnej, ale istniejącej fermy drobiu. Planowane przedsięwzięcie inwestycyjne obejmuje modernizację wszystkich 8 istniejących budynków inwentarzowych i budowę dwóch dodatkowych kurników. Po rozbudowie fermy drobiu powierzchnie kurników będą następujące:

- 4 kurniki o powierzchni 1 596,0 m² każdy - powierzchnia przed rozbudową 1 095 m²
- 4 kurniki o powierzchni 1 265,4 m² każdy - powierzchnia przed rozbudową 1 095 m²
- 1 kurnik o powierzchni 1 680,0 m² - kurnik nowo projektowany;
- 1 kurnik o powierzchni 1 332,0 m² - kurnik nowo projektowany.

Każdy budynek inwentarzowy przeznaczony będzie do hodowli kurcząt o łącznej obsadzie 289 152 szt. (1 157 DJP) w jednym cyklu produkcyjnym. W ciągu roku przewiduje się przeprowadzenie 5,5 cykli produkcyjnych trwających po około 6 tygodni, z dwutygodniową przerwą pomiędzy każdym cyklem.

W bezpośrednim otoczeniu zlokalizowana jest liczna zabudowa mieszkaniowa. Najbliżej położona zabudowa mieszkaniowa typu zagrodowego zlokalizowana jest od strony południowej w odległości około 35 m od granicy fermy.

RDOŚ w Łodzi dokonał merytorycznej oceny przedłożonej dokumentacji, w szczególności głównego dowodu w sprawie – raportu i uznał, że przedłożony dokument cechuje się licznymi brakami merytorycznymi uniemożliwiającymi wydanie uzgodnienia w przedmiotowej sprawie. Z uwagi na to, że raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia ma być rzetelny, spójny i być wolny od niejasności i nieścisłości, zaś zaaprobowanie przez organ raportu zawierającego którąkolwiek z wymienionych wad i nie podjęcie próby wyeliminowania wadliwości stanowi naruszenie przepisów postępowania w stopniu znacznym, mogącym mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 29 stycznia 2009 r. sygnatura II SA/Łd 732/08), RDOŚ w Łodzi zdecydował o wezwaniu inwestora do uzupełnienia raportu z zakresu emisji zanieczyszczeń do powietrza, środowiska przyrodniczego, gospodarki wodnej i ściekowej, gospodarki odpadami oraz innych zagadnień dotyczących założeń projektowych przedsięwzięcia i przyszłej technologii, a także jego oddziaływania na środowisko (pismo z 6 sierpnia 2015 r. o znaku: WOOS-I.4242.146.2015.MM.2). Przedłożony wraz z wnioskiem o wydanie decyzji raport zawierał istotne braki merytoryczne, niejasności i błędy rachunkowe.

Burmistrz Miasta Biała Rawska przy piśmie z 5 sierpnia 2015 r. o znaku: OŚ.III.6220.3.15.2015 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi – 11 sierpnia 2015 r.) przesłał

pełnomocnictwo ustanowione dla pani Ireny Daras do reprezentowania pani Wiesławy Głowy w przedmiotowej sprawie.

Burmistrz Miasta Biała Rawska przy piśmie z 11 sierpnia 2015 r. o znaku: OŚ.III.6220.3.16.2015 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi – 13 sierpnia 2015 r.) przesłał odpowiedź Powiatowego Lekarza Weterynarii w sprawie obecnego funkcjonowania rzeczonych kurników.

Do RDOŚ w Łodzi wpłynęło 1 września 2015 r. pismo z 26 sierpnia 2015 r. zatytułowane „W odpowiedzi na Państwa pismo z dnia 6 sierpnia 2015 r., (znak: WOOS-I.4242.146.2015.MM2) w sprawie informacji zawartych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na modernizacji i rozbudowie fermy chowu drobiu w miejscowości Biała Rawska przy ul. Wojska Polskiego 51 (...)” (zwanego dalej aneksem nr 1) podpisane przez pana Waldemara Tułodzieckiego – wykonawcę raportu, nie będącego inwestorem ani jego pełnomocnikiem.

Pismem z 7 września 2015 r. o znaku: WOOS-I.4242.146.2015.MM.3 RDOŚ w Łodzi wezwał inwestora reprezentowanego przez pełnomocnika do uzupełnienia braku formalnego, tj. braku podpisu legitymowanego podmiotu pod aneksem nr 1. Pani Wiesława Głowa złożyła w tut. organie 17 września 2015 r. oświadczenie procesowe (pismo z 16 września 2015 r.) potwierdzające, że aneks nr 1 został złożony przez nią.

RDOŚ w Łodzi pismem z 22 września 2015 r. o znaku: WOOS-I.4242.146.2015.MM.4 zawiadomił o nowym terminie wydania rozstrzygnięcia, tj. do 23 października 2015 r.

Z uwagi na to, że nie odniesiono się w sposób wyczerpujący do wszystkich uwag zawartych w wezwaniu, RDOŚ w Łodzi ponownie wezwał inwestora (reprezentowanego przez pełnomocnika) do uzupełnienia raportu o oddziaływaniu na środowisko pismem z 13 października 2015 r. o znaku: WOOS-I.4242.146.2015.MM.5. W ww. wezwaniu poza koniecznością wyjaśnienia niejasności, zweryfikowania obliczeń i uzupełnienia raportu zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś (m.in. o racjonalny wariant alternatywny) ponownie wskazano na konieczność dostosowania inwestycji do zapisów mpzp. Jednocześnie poinformowano inwestora, że „*Niedostosowanie zakresu przedmiotowego przedsięwzięcia do wymogów określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego będzie skutkować niemożnością uzgodnienia warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.*”.

Burmistrz Miasta Biała Rawska przy piśmie z 19 października 2015 r. o znaku: OŚ.III.6220.3.19.2015 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi – 23 października 2015 r.) przesłał protesty mieszkańców wskazując na nieścisłości pomiędzy raportem, a pismem z Urzędu Marszałkowskiego z 19 maja 2015 r., którego nie załączono, oraz w sprawie uciążliwości odorowych określanych jako „zanieczyszczanie odorami całego miasta”.

Pismem z 22 października 2015 r. o znaku: WOOS-I.4242.146.2015.MM.6 RDOŚ w Łodzi poinformował, że wydanie rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie nastąpi z przekroczeniem terminu określonego w art. 77 ust. 6 ustawy ooś, tj. do 30 listopada 2015 r.

Do RDOŚ w Łodzi 29 października 2015 r. wpłynęło pismo pani Wiesławy Głowy z 27 października 2015 r. stanowiące uzupełnienia raportu (zwane dalej aneksem nr 2).

Po analizie przedłożonego uzupełnienia, RDOŚ w Łodzi postanowił odmówić uzgodnienia warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia, mając na uwadze następujące okoliczności faktyczno-prawne.

Przepisy przewidujące kompetencję organu administracji do ukształtowania określonych warunków realizacji przedsięwzięcia stanowią również wystarczającą podstawę do wydania odmowy, nawet jeśli o niej wprost nie stanowią. Przechodząc do uzasadnienia odmowy uzgodnienia przedmiotowego przedsięwzięcia w trybie art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś to odmowa wynika z:

1. Braku zgodności przedmiotowego przedsięwzięcia z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
2. Niedopuszczalności inwestycji ze względu na przekroczenie dopuszczalnego zagęszczenia przy chowie kurcząt brojlerów określonego w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz. U. Nr. 56, poz. 344 ze zm.).

3. Braków formalnych raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko – przede wszystkim nie spełnienia wszystkich wymogów określonych w art. 66 ust. 1 pkt 1, pkt 5, pkt 6 i pkt 7 i pkt 8 ustawy ooś.
4. Braków, rozbieżności i błędów w raporcie w zakresie oceny znaczącego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko. Nie zawarcia w raporcie o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia kompletnych analiz, pomimo wielokrotnych wezwań RDOŚ w Łodzi do ich uzupełnienia.
5. Braku możliwości uzgodnienia przedmiotowego przedsięwzięcia w wariantcie alternatywnym opierając się na art. 81 ust. 1 ustawy ooś w kontekście nie przedstawienia przez inwestora alternatywnych wariantów przedsięwzięcia.

Ad. 1

Należy zauważyć, że skoro elementem wystąpienia o wydanie uzgodnienia jest zgodnie z art. 77 ust. 2 pkt 3 ustawy ooś, jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, RDOŚ w pierwszej kolejności przystępuje do oceny tego czy planowane przedsięwzięcia wypełnia zapisy aktu prawnego powszechnie obowiązującego (wiążącego wszystkich jego adresatów). Należy podkreślić, że okoliczność zgodności z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie pozostaje bez wpływu dla treści stanowiska (w tym zwłaszcza postanowienia uzgadniającego wydawanego w trybie art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś) wydawanego przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w konkretnej sprawie. Zajmując stanowisko regionalny dyrektor ochrony środowiska musi działać na podstawie i w oparciu o przepisy prawa powszechnie obowiązującego zgodnie z art. 6 i 7 k.p.a. Oznacza to, że w zajmowanym stanowisku musi wziąć pod uwagę wszystkie akty prawne mające charakter powszechnie obowiązujący, tj. ustawy i rozporządzenia, wynikające z nich zakazy i nakazy, ale również przepisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – jako aktów prawa miejscowego.

W niniejszej sprawie kluczową kwestią dla dopuszczalności uzgodnienia warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia pozostaje jego ocena w oparciu o ustalenia zawarte w aktualnie obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Biała Rawska mając na uwadze planowane przez inwestora usytuowanie przedmiotowego przedsięwzięcia w określonym miejscu, położeniu oraz charakterze i specyfice rzeczonoego przedsięwzięcia w kontekście obciążeń środowiska powodowanych przez przedmiotowe przedsięwzięcie.

Zapisy obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu, na którym realizowane będzie przedmiotowe przedsięwzięcie zatwierdzonego Uchwałą Nr IX/61/03 Rady Miejskiej Biała Rawska z dnia 2 lipca 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru m. Biała Rawska z wyłączeniem fragmentów położonych w rejonie: ul. Ogrodowej i 15-go Grudnia, ul. Kościuszki, ul. Polnej i Narutowicza oraz Placu Wolności (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 280, poz. 2456 ze zm.) przewidują różne rodzaje terenów „rolnych” o określonych funkcjach m.in.:

- „rolnictwo z zabudową zagrodową”, oznaczonej symbolem „RM”, należy przez to rozumieć funkcję ograniczoną do gospodarowania rolniczego na niektórych gruntach rolnych w tym: na gruntach ornych i pod sadami, na trwałych użytkach zielonych, w ogrodach, pod osłonami, łącznie z drogami dojazdowymi do gruntów rolnych, obiektami melioracji wodnych, przeciwpowodziowymi i przeciwpożarowymi oraz w rozproszonej zabudowie zagrodowej, w skład której wchodzi budynek mieszkalny, budynki i urządzenia służące przechowywaniu środków produkcji, prowadzeniu produkcji rolniczej, przetwarzaniu i magazynowaniu wyprodukowanych w gospodarstwie produktów rolniczych i przeznaczonych dla potrzeb własnych gospodarstwa rolnego, z niezbędną do funkcjonowania tych budynków infrastrukturą techniczną, w tym lokalnymi ujęciami wody;
- „zwierzęca produkcja rolnicza”, oznaczonej symbolem „PRz”, należy przez to rozumieć funkcję służącą działaniom ograniczonym do utrzymania istniejących oraz realizowania projektowanych budynków o funkcji produkcji zwierzęcej z niezbędnymi do ich funkcjonowania budynkami o pomieszczeniach technicznych i gospodarczych, magazynowymi i wytwórni pasz, garażami oraz terenami zieleni, dojazdami, miejscami postojowymi i obiektami infrastruktury technicznej;

Zgodnie z § 8 na obszarze objętym planem ustala się następujące zasady i warunki obsługi w zakresie infrastruktury technicznej:

- pkt. 1 – podstawowy program wyposażenia terenów przeznaczonych pod zabudowę, obejmuje sieci i urządzenia: elektroenergetyczne, gazowe, zaopatrzenia w wodę, odprowadzenia i oczyszczania ścieków sanitarnych, odprowadzenia wód opadowych i telekomunikacyjne;
- pkt. 2 – dopuszczalne jest wyposażanie terenów w sieci infrastruktury technicznej innych mediów oraz inne urządzenia infrastruktury technicznej, ograniczone do obsługi wyłącznie poszczególnych terenów, pod warunkiem zachowania pozostałych ustaleń niniejszego planu oraz interesów osób trzecich;
- pkt. 3 zaopatrzenie w wodę z istniejących i projektowanych wodociągów;

Przepisy obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyraźnie wskazują, iż zaopatrzenie w wodę należy prowadzić z istniejących i projektowanych wodociągów. Ponadto w przypadku zaopatrzenia w wodę przedmiotowego przedsięwzięcia nie można zastosować przepisu § 8 pkt 2, gdyż odnosi się on do sieci infrastruktury technicznej innych mediów oraz innych urządzeń infrastruktury technicznej tj. inne niż wymienione w pkt. 1 tj. niebędące podstawowymi sieciami lub urządzeniami (w tym zaopatrzeniem w wodę).

Jedyny wyjątek dotyczący zaopatrzenia w wodę ze studni dotyczy terenów oznaczonych w planie symbolem RM „rolnictwo z zabudową zagrodową” gdzie literalnie wskazano, iż niezbędną do funkcjonowania tych budynków infrastrukturę techniczną stanowić mogą lokalne ujęcia wody.

Przedmiotowe przedsięwzięcie realizowane będzie w jednostce planistycznej PRz, tj. „zwierzęca produkcja rolnicza” i stanowić będzie zabudowę do produkcji zwierzęcej o dużej intensywności. Eksploatacja przedmiotowego przedsięwzięcia wiązała się będzie ze znacznym zużyciem wody. Racjonalnym wydaje się fakt, iż prawodawca lokalny w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ograniczył eksploatację wód podziemnych i przewidział dla tych terenów zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej. W związku z powyższym eksploatacja przedsięwzięcia w określonym w raporcie zakresie będzie niezgodna z zapisami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Jednocześnie należy stwierdzić, że w świetle wyroku z dnia 16 września 2008 r. Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie sygnatura akt II OSK 1036/07 „(...) skoro z treści przepisu wynika, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach może zostać wydana jedynie po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, to w przypadku stwierdzenia niezgodności lokalizacji planowanej inwestycji z ustaleniami planu, dalsze prowadzenie postępowania w przedmiocie wydania tej decyzji jest zbędne i niecelowe.”.

Należy zaznaczyć, że RDOŚ w Łodzi dwukrotnie wzywał inwestora do dostosowania planowanego sposobu poboru wody do zapisów mpzp. Zgodnie z informacjami przedstawionymi w raporcie ferma drobiu do tej pory pobierała wodę z wodociągu gminnego co potwierdza jedynie brak przeszkód technicznych do zaopatrzenia instalacji w wodę z innego źródła niż ujęcie wód podziemnych. Odrębną kwestią jest możliwość dostarczenia odpowiedniej ilości wody przez wodociąg gminny, do wyjaśnienia czego również wezwano wnioskodawcę. Jednakże żadnych wyjaśnień w tym zakresie nie dokonano.

Podsumowując, w przypadku stwierdzenia niezgodności lokalizacji przedsięwzięcia z postanowieniami *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego* organ prowadzący postępowanie wydaje decyzję odmawiającą określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia. Należy podkreślić, że bezpośrednią odpowiedzialność za stwierdzenie zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ponosi organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. Zgodnie z art. 80 ust. 2 *ustawy o oś* planowane przedsięwzięcie powinno być zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, co oznacza, że planowana działalność na danym terenie winna być zgodna, identyczna z przeznaczeniem terenu w planie miejscowym (wyrok WSA w Szczecinie z dnia 9 grudnia 2010 r. sygnatura II SA/Sz 478/10; wyrok WSA w Gliwicach z dnia 17 września 2008 r., sygn. akt III SA/Gl 800/08). Niesprzeczność nie jest wystarczająca, pojęcie „zgodności” jest wyższym stopniem związania znacznie silniejszym niż „spójność” czy „niesprzeczność”

potwierdza to doktryna prawa: publikacja Ł. Pośpiech „Przestrzeń i nieruchomości jako przedmiot prawa administracyjnego. Publiczne prawo rzeczowe” pod red. I. Niżnik Dobosz, Warszawa 2012 s. 176.

W przypadku niniejszego postanowienia RDOŚ w Łodzi wskazuje na zidentyfikowaną niezgodność między ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a planowanym przez Inwestora przedmiotowym przedsięwzięciem. Należy dostrzec, że brak zgodności z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego jest stanem obiektywnym, którym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest związany z mocy prawa (brak w takich przypadkach swobodnego uznania). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest powszechnie obowiązującym aktem prawa na terenie objętym danym planem, wydanym i ogłoszonym zgodnie ze stosowną procedurą (powszechna obowiązywalność – *erga omnes* na terenie objętym planem) – art. 87 ust. 2 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78 poz. 483 ze zm.). Potwierdza to art. 14 ust. 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647 ze zm.): *Plan miejscowy jest aktem prawa miejscowego*.

Ad. 2

Zgodnie z rozdziałem 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz. U. Nr. 56, poz. 344 ze zm.) możliwe maksymalne zagęszczenie kurcząt brojlerów w kurniku może wynosić od 33 kg/m² do 42 kg/m², przy czym utrzymywanie kurcząt do maksymalnego zagęszczenia 42 kg/m² związane jest z koniecznością spełniania innych wymogów określonych w § 38 ww. rozporządzenia. Zgodnie z informacjami podanym przez inwestora (s. 2 aneksu nr 1) planuje on utrzymywać brojlery do wagi 2,1 kg/szt. Jednocześnie na s. 2 ww. aneksu podaje się powierzchnie kurników, które zgodnie z wyjaśnieniami zawartymi w aneksie nr 2 są powierzchniami zabudowy. Przy podanych parametrach (powierzchni zabudowy i maksymalnej wagi kurcząt) otrzymano zagęszczenie w wysokości 42 kg/m², co oznacza, że podane w materiale dowodowym powierzchnie kurników musiałyby w całości przeznaczone być na hodowlę brojlerów. W rzeczywistość tak nie jest, powierzchnia zabudowy nie jest tożsama z powierzchnią hodowlaną (wewnątrz budynków) dostępną dla zwierząt. Pomimo dwukrotnego wezwania inwestora przez RDOŚ w Łodzi do podania powierzchni hodowlanej, inwestor tego nie uczynił. Każdorazowo RDOŚ w Łodzi wzywał do zweryfikowania przyjętych założeń dotyczących planowanej obsady w kontekście dopuszczalnego przepisami prawa zagęszczenia kurcząt brojlerów. W drugim wezwaniu tut. organ wskazał także, że „Powierzchnia zabudowy to powierzchnia rzutu poziomego budynku w stanie wykończonym, wyznaczonego przez rzutowanie na powierzchnię terenu wszystkich jego krawędzi zewnętrznych, a więc jest ona znacznie większa od powierzchni wewnątrz kurnika dostępnej dla drobiu.”. Pomimo szczegółowych wyjaśnień tut. organu zawartych w wezwaniach inwestor nie określić powierzchni hodowlanej, która musi być mniejsza od powierzchni zabudowy, a więc przy planowanej obsadzie kurników przekroczone zostanie dopuszczalne prawem zagęszczenie brojlerów.

Ad. 3 i 4

W odniesieniu do postępowań, w ramach których przeprowadzana jest właściwa ocena oddziaływania na środowisko (składa się na nią również uzgodnienie regionalnego dyrektora ochrony środowiska – art. 3 ust. 1 pkt 8 ustawy oos), ten etap postępowania następuje z wykorzystaniem szczególnego środka dowodowego jakim jest raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Weryfikacja raportu jest oceną, czy przedstawiony dokument zawiera wszystkie wymagane elementy i czy zawarte w nim informacje są prawdziwe i rzetelne, a przedstawione wyniki obliczeń mające znaczenie dla oceny przedsięwzięcia są wiarygodne w kontekście „negatywnego oddziaływania na środowisko” danego przedsięwzięcia. Zasadniczo

zatem postępowanie wyjaśniające prowadzone przez RDOŚ w Łodzi skupia się na weryfikacji raportu.

RDOŚ w Łodzi badając materiał dowodowy w przedmiotowej sprawie, w tym załączony do wystąpienia Burmistrza raport stwierdził, że treść tego dokumentu nie spełnia wymogów określonych w art. 66 ust. 5, 6, 7 ustawy ooś, albowiem w raporcie nie przedstawiono analizy wariantowej:

- 1) zgodnie art. 66 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy ooś – raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko winien zawierać opis racjonalnego wariantu alternatywnego (rozumianego jako alternatywny wariant w stosunku do wariantu zaproponowanego przez wnioskodawcę, który jest możliwy do wykonania z ekonomicznego, technicznego/technologicznego oraz prawnego punktu widzenia i wypełnia założony przez wnioskodawcę cel);
- 2) zgodnie art. 66 ust. 1 z pkt 5 lit. b ustawy ooś - raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko winien opis wariantu najkorzystniejszego dla środowiska. Opisuując wariant najkorzystniejszy dla środowiska należało wskazać konkretne (wynikające z przeprowadzonych analiz) oddziaływania, które (spośród oddziaływań rozpatrywanych wariantów) miały mniejszy, negatywny wpływ na elementy środowiska lub wskazać brak negatywnych oddziaływań na elementy środowiska;
- 3) zgodnie art. 66 ust. 1 pkt 6 ustawy ooś - raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko winien zawierać opis przewidywanego oddziaływania na środowisko racjonalnego wariantu alternatywnego na etapie budowy, eksploatacji i likwidacji;
- 4) zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 7 ustawy ooś – raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko winien zawierać uzasadnienie proponowanego przez wnioskodawcę wariantu ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 66 ust. 5 i 6 oraz 7 ustawy ooś niezbędnym elementem raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jest więc opis analizowanych wariantów, określenie ich przewidywanego oddziaływania i uzasadnienie proponowanego wariantu. W raporcie zamieszczono co prawda pkt. 6 pt. „Opis analizowanych wariantów”, ale nie przedstawiono racjonalnego wariantu alternatywnego. W pkt. 6.2 raportu wskazano, że wnioskodawca nie rozważa innego wariantu lokalizacyjnego. Wariantem alternatywnym wg inwestora mógłby być wariant polegający na chowie ekologicznym, ale – cyt. *„Wnioskodawca nie przewiduje tej metody chowu, nastawiając swoje technologie i ekonomie gospodarstwa na chów przemysłowy, umożliwiając obniżyć koszty inwestycyjne oraz eksploatacyjne.”*. Na s. 32 raportu wymienia się także, że wariantem alternatywnym może być zwiększenie obsady lub magazynowanie obornika, który będzie wykorzystywany rolniczo jako nawóz naturalny. Jednocześnie wariant dotyczący obornika – cyt. *„odrzucono, gdyż magazynowanie obornika powoduje wzrost emisji i pyłów oraz zwiększenie uciążliwości zapachowych”*. Reasumując można stwierdzić, że już we wstępnej fazie wyboru wariantów wnioskodawca ocenił je jako nieracjonalne. Przykładowo zwiększenie obsady nie jest wariantem racjonalnym ponieważ już przy planowanej obsadzie inwestor będzie przekraczał dopuszczalne prawem zagęszczenie kurcząt w kurniku, a znaczne zagęszczenie zabudowy na przedmiotowej fermie uniemożliwia znaczną rozbudowę obiektów inwentarskich. Co istotne ww. potencjalne warianty nie zostały w raporcie opisane nie zostały sprecyzowane co do sposobu ich realizacji oraz sposobu użytkowania instalacji w konkretnych warunkach i nie opisano etapu likwidacji przedsięwzięcia. Dla żadnego wariantu nie przedstawiono analiz, obliczeń czy informacji (np. na temat wielkości emisji) umożliwiających porównanie przewidywanego oddziaływania instalacji w wariantcie preferowanych przez inwestora z wariantami alternatywnymi. Uzasadnienie proponowanego przez wnioskodawcę wariantu powinno zawierać przynajmniej wskazanie dlaczego proponowany wariant jest korzystniejszy od wariantu alternatywnego i wariantu najkorzystniejszego dla środowiska. Ze względu na skalę i rodzaj inwestycji jest to szczególnie istotne w przedmiotowym przypadku.

Już w pierwszym wezwaniu RDOŚ w Łodzi wskazał na potrzebę uzupełnienia raportu ooś w tym zakresie. Pomimo dwukrotnego wezwania inwestora do przedłożenia analizy wariantowej braku tego nie uzupełniono. W przedmiotowym przypadku warianty mogłyby dotyczyć przede wszystkim innych technik utrzymania brojlerów zapewniających minimalizację emisji amoniaku i odoru z fermy co jest szczególnie istotne w kontekście już obecnie występujących uciążliwości

odorowych (o czym świadczą liczne protesty mieszkańców). Inne techniki to np. podłogi perforowane z systemem wymuszonego suszenia powietrzem czy system podłóg warstwowych z podnoszoną podłogą i wymuszonym suszeniem. Wariantowanie mogłoby dotyczyć także zastosowanie innego systemu ogrzewania kurników czy innego systemu wentylacji.

Reasumując, przedstawiona w materiale dowodowym nie przedstawiono analizy wariantowej wypełniającej wymagania stawiane raportowi w art. 66 ust. 1 pkt 5, 6, 7 ustawy ooś.

RDOŚ w Łodzi badając materiał dowodowy w przedmiotowej sprawie, w tym załączony do wystąpienia Burmistrza raport stwierdził, że treść tego dokumentu nie spełnia wymogów określonych w art. 66 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś, albowiem w raporcie nie przedstawiono: zgodnie art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy ooś – pełnego i spójnego opisu planowanego przedsięwzięcia.

Braki informacyjne dotyczą niepełnego opisu zakresu przedsięwzięcia ponieważ w aneksie nr 1 wskazano, że „*Planowane przedsięwzięcie obejmuje rozbudowę ośmiu istniejących budynków inwentarskich (kurników) wraz z infrastrukturą towarzyszącą.*”. RDOŚ w Łodzi wskazał w drugim wezwaniu, że należy „*Szczegółowo opisać co należy rozumieć pod pojęciem „infrastruktury towarzyszącej”, o której mowa na s. 1 uzupełnienia raportu.*”. W odpowiedzi w aneksie nr 2 wskazano, że „*pojęcie infrastruktury towarzyszącej przedstawiono w przedmiotowym raporcie w pkt. 2.3.1.2*”, który dotyczy istniejącej infrastruktury technicznej. Reasumując, nie określono w materiale dowodowym jaka projektowana infrastruktura towarzysząca będzie wykonana.

W raporcie i aneksach do niego nie wykazano także, że inwestor będzie w stanie zapewnić odpowiednią ilość wody do funkcjonowania fermy drobiu. Na s. 2 aneksu nr 2 wskazano, że źródłem rezerwowym poboru wody będzie wodociąg gminny, jednak pomimo wezwania, inwestor nie przedstawił tut. organowi zgody gestora sieci na pobór wyliczonej ilości wody. Należy podkreślić, że planowana rozbudowa zwiększy prawie dwukrotnie ilość zużywanej wody co wynika przede wszystkim ze znacznego zwiększenia obsady.

RDOŚ w Łodzi badając materiał dowodowy w przedmiotowej sprawie, w tym załączony do wystąpienia Burmistrza raport stwierdził, że treść tego dokumentu nie spełnia wymogów określonych w art. 66 ust. 1 pkt 8 ustawy ooś, albowiem w raporcie nie przedstawiono: zgodnie art. 66 ust. 1 pkt 8 ustawy ooś – pełnego, prawidłowego i spójnego opisu metod prognozowania zastosowanych przez wnioskodawcę oraz opisu przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko, obejmujący bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko- średnio i długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania na środowisko, wynikające z istnienia przedsięwzięcia, wykorzystywania zasobów naturalnych, emisji.

Podkreślić należy, że oddziaływanie obiektów inwentarskich nie jest ograniczone do obszaru posadowienia samego budynku inwentarskiego, ale w zależności od rodzaju technologii, stosowanych urządzeń i sposobu postępowania obejmuje inne obszary w otoczeniu inwestycji. W przedmiotowej sprawie kwestie te dotyczą przede wszystkim oddziaływania na powietrze atmosferyczne w tym uciążliwości odorowe jak i oddziaływania na klimat akustyczny.

Wobec czego w pierwszej kolejności należy wskazać, że zagadnienia ochrony jakości powietrza w sposób całościowy regulowane są w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.), zwanej dalej POŚ. W zakresie ochrony przed zanieczyszczeniami czyli emisją, która może być szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, może powodować szkodę w dobrach materialnych, może pogarszać walory estetyczne środowiska lub może kolidować z innymi, uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska, w art. 180 POŚ określono, że eksploatacji instalacji powodująca m.in. wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza jest dozwolona po uzyskaniu pozwolenia, jeżeli jest ono wymagane. Instalacje nie wymagające pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, będącego jednym z tzw. pozwoleń sektorowych, określono w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia (Dz. U. Nr 130, poz. 881). Przedmiotowej instalacji w ww. rozporządzeniu nie umieszczono, a więc jej eksploatacja wymaga uzyskania pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. Co więcej prowadzenie instalacji, której funkcjonowanie, ze względu na rodzaj i skalę prowadzonej w niej działalności, może powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości

wymaga pozwolenia zintegrowanego którego uzyskanie niweczy wymóg uzyskania poszczególnych sektorowych pozwoleń emisyjnych. Wymóg, odróżniający pozwolenia zintegrowane od pozwoleń sektorowych, polega na tym, że instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego powinny spełniać wymagania wynikające z najlepszej dostępnej techniki (Best Available Techniques – BAT). Planowane przedsięwzięcie wymagałoby uzyskania pozwolenia zintegrowanego. Pozwolenie zintegrowane to jednak znacznie więcej niż suma pozwoleń „komponentowych” (sektorowych), gdyż konieczne jest określenie w nim sposobów osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości (wymóg art. 211 POŚ).

Dodatkowe regulacje w zakresie dopuszczalnej emisji z tego rodzaju instalacji nałożono także w art. 202 ust 2 POŚ – „Do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego nie stosuje się przepisów art. 224 ust. 3 i 4; dla tych instalacji ustala się w szczególności dopuszczalną wielkość emisji gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza:

- 1) wymienionych w konkluzjach BAT, a jeżeli nie zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej – w dokumentach referencyjnych BAT;
- 2) objętych standardami emisyjnymi.”

W myśl art. 144 ust. 1 POŚ - „Eksploracja instalacji nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska.”. Definicje ustawową standardu jakości środowiska ujęto w art. 3 pkt 34. ww. ustawy w brzmieniu „standardy jakości środowiska - rozumie się przez to poziomy dopuszczalne substancji lub energii, które muszą być osiągnięte w określonym czasie przez środowisko jako całość lub jego poszczególne elementy przyrodnicze”. Zgodnie z art. 3 pkt 28. lit. a POŚ „poziom dopuszczalny - jest to poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym terminie i który po tym terminie nie powinien być przekraczany; poziom dopuszczalny jest standardem jakości powietrza”. Jednocześnie w myśl art. 222 ust. 1 POŚ „W razie braku standardów emisyjnych i dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu ilości gazów lub pyłów dopuszczonych do wprowadzania do powietrza ustala się na poziomie niepowodującym przekroczeń:

- a) wartości odniesienia substancji w powietrzu,
- b) wartości odniesienia substancji zapachowych w powietrzu.”.

Na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 222 ust. 2 POŚ wydano rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87) zwane dalej *rozporządzeniem w sprawie wartości odniesienia*. W załączniku nr 1 do ww. rozporządzenia określono wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu dla terenu kraju z wyłączeniem obszarów ochrony uzdrowiskowej. W ww. rozporządzeniu określono także metodykę referencyjną wykonywania obliczeń modelowania poziomów substancji w powietrzu (zwanych także dyspersją zanieczyszczeń i rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń).

W programie obliczeniowym modelowania poziomów substancji w powietrzu, którego celem jest wykazanie czy przy planowanych parametrach emitorów zachowane będą normy środowiskowe, zastosowano w raporcie wskaźnik emisji amoniaku znacznie niższy od wielkości emisji określonej w dokumencie referencyjnym BAT (tzw. BREF) określonych dla instalacji objętych pozwoleniem zintegrowanym -0,005 – 0,315 kg/ptak/h. W raporcie nie zaproponowano pomiarów, które miałyby potwierdzić tak niską emisję z przedmiotowej fermy. Przyjęcie metody w której najpierw określa się rodzaj wentylatorów, a następnie dobiera się stosowny wskaźnik emisji np. amoniaku z wentylatora w celu wykazania, że zachowane zostaną dopuszczalne prawem stężenia danej substancji jest niedopuszczalne. Celem modelowania dyspersji zanieczyszczeń jest dobór takich emitorów które zapewnią, że normy środowiskowe zachowane będą nawet w najmniej korzystnych warunkach biorąc pod uwagę różnice w emisji substancji z chowu, która to emisja zależy m.in. do warunków chowu, paszy, zawilgocenia ściółki, zagęszczenia ptaków. Najbardziej niekorzystne warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń zapewniają wentylatory z wylotem bocznym, których znaczną ilość zaplanowano w przedmiotowym przedsięwzięciu.

Poziomy emisji przedstawione w pkt. 3.3.2.1. dokumentu referencyjnego dotyczą wielkości koncentracji i emisji amoniaku dla brojlerów w typowych budynkach dla brojlerów (tak jak w przedmiotowym przedsięwzięciu). Wyniki pomiarów wskazują, że emisja NH₃ może wynosić od 0,005 do 0,315 kg/szt/rok, przy czym jak wskazano pkt. 3.3.2 ww. dokumentu „Generalnie

najniższe poziomy uzyskuje się przy stosowaniu dodatkowych technik oczyszczania (na wylocie) np. przy użyciu chemicznej płuczki”. Inwestor nie planuje żadnego oczyszczania gazów z kurników. Mając powyższe na uwadze oraz fakt, że raport o ocenie oddziaływania przedsięwzięcia oceniać ma maksymalny skutek realizacji inwestycji, RDOŚ w Łodzi w trakcie postępowania wyjaśniającego wezwał inwestora do przedstawienia oceny tego skutku, tj. „w celu zobrazowania maksymalnego skutku realizacji inwestycji zastosować maksymalny wskaźnik emisji amoniaku z chowu tj. 0,315 kg/ptaka/rok”. Uzasadnieniem tak sformułowanego żądania RDOŚ w Łodzi jest także fakt, że obliczenia modelowania poziomów substancji w powietrzu (metodyka referencyjna) służą ustaleniu parametrów emitorów, które zapewniać mają, że nawet w warunkach największej emisji zachowane będą standardy jakości środowiska, w tym wartości odniesienia.

Pomimo wezwania inwestora do przedstawienia maksymalnego skutku realizacji przedsięwzięcia i oszacowania zakresu oddziaływania na powietrze atmosferyczne na podstawie ww. publikacji, w uzupełnieniu raportu tego nie uczyniono. Zastosowany w raporcie wskaźnik emisji amoniaku wynosił od 0,005356 kg/h/wentylator do 0,008060 kg/h/wentylator i był mniejszy ponad piętnastokrotnie (15,79) od wskazanej w literaturze największej emisji tego związku z chowu brojlerów.

Ponadto opis metody wykorzystywanej do wyliczenia wielkości emisji zastosowanej w programie obliczeniowym nie został w pełni wyjaśniony, tzn. w drugim wezwaniu tut. organu ponownie wezwano do jego przedstawienia – pkt 3 części dotyczącej powietrza wezwania RDOŚ z Łodzi z 13 października 2015 r. – „Przedstawić i zweryfikować sposób wyliczenia emisji amoniaku w tab. 14 i tab. 20 i opartych na tej emisji wyliczeń i analiz. Obliczenia przedstawić dla każdej grupy kurników o danej obsadzie i dla każdego okresu.”. W aneksie nr 2 w dalszym ciągu nie przedłożono stosownych obliczeń. Nie wyjaśniono także kwestii czasowych emisji z wentylatorów. Autor raportu posługiwał się różnymi określeniami i nie wyjaśnił ich znaczenia pomimo dwukrotnego wezwania tut. organu. Czas emisji z emitorów przyjęty w programie obliczeniowym dyspersji zanieczyszczeń rzutuje na wyniki czyli dopuszczalność inwestycji w kontekście nieprzekraczania dopuszczalnych prawem norm emisji. Im krótszy czas emisji z fermy tym lepsze wyniki tzn. mniejsza emisja z fermy, a więc łatwiej wykazać spełnianie wymagań środowiskowych. Przyjęty w raporcie czas emisji musi znajdować odzwierciedlenie w rzeczywistych warunkach eksploatacji obiektów i dlatego szczegółowego wyjaśnienia wymagają założenia przyjęte do wyznaczenia czasu pracy emitorów. Na długość czasu pracy emitorów (wentylatorów) wpływa m.in. ilość i długość cyklu produkcyjnego, obsada w poszczególnych dniach cyklu, pora roku. Reasumując należy wskazać, że pomimo wezwania tut. organu nie przedstawił obliczeń które doprowadziły do wyznaczenia czasu pracy emitorów w poszczególnych okresach zastosowanych w programie obliczeniowym.

Co istotne, sama analiza dyspersji zanieczyszczeń przedstawiona w programie obciążona jest błędami, niespójnościami pomiędzy opisem zawartym w raporcie i aneksie nr 1 oraz danymi wprowadzonymi do programu obliczeniowego. Do weryfikacji poprawności wprowadzenia danych RDOŚ w Łodzi wzywał dwukrotnie. Niespójności tych nie usunięto w aneksie nr 2 i wobec tego w dalszym ciągu aktualna pozostaje uwaga dotycząca opisu wentylatorów zawartego w raporcie i aneksie oraz wprowadzonych do programu danych zobrazowanych na załączniku pt. „Dane do obliczeń stężeń w sieci receptorów, załączony do raportu”, tj. „Ujednolicić sposób wprowadzania prędkości gazów w programie obliczeniowym dla emitorów. W uzupełnieniu wskazano, że zidentyfikowano tylko jeden błąd dotyczący wprowadzonych danych do programu obliczeniowego jednak nowych obliczeń nie przedstawiono. Ponownie należy zweryfikować dane wprowadzone do programu ponieważ w dalszym ciągu zawierają one liczne błędy np. E 42, E46, E 50 i E54 zgodnie z tab. 20 w raporcie mają wyloty pionowe, podczas gdy wprowadzona do programu prędkość gazów na wylocie 0 m/s, jednak dla innych emitorów o pionowym wylocie wprowadzono prędkość 10,16 m/s; dla emitorów z wylotami bocznymi E61, E69 wprowadzono prędkość 0 m/s, podczas gdy w uzupełnieniu wskazano, że dla tych emitorów prędkość gazów na wylocie wynosić winna 7,45 m/s.”. Poprawionych plików z programu obliczeniowego nie załączono ani do aneksu nr 1 ani do aneksu nr 2.

Ściśle związane z oddziaływaniem na powietrze są uciążliwości odorowe. Oprócz amoniaku czy siarkowodoru emisja odorów jest ściśle związana z wieloma różnymi składnikami które go

tworzą, takimi jak: merkaptan, skatol, tiokrezol, tiofenole. W przedmiotowej sprawie wpłynęły liczne protesty mieszkańców związane z uciążliwością zapachową funkcjonującej już fermy. RDOŚ w Łodzi dwukrotnie wezwał do przeanalizowania tych kwestii. W drugim wezwaniu tut. organ wskazał – „*Przedstawić oddziaływanie odorantów emitowanych z istniejących i projektowanych kurników uwzględniając różę wiatrów. Na załączniku mapowych przedstawić przeważające kierunki wiatrów i oznaczyć osiedle Mickiewicza i zabudowę przy ul. Wojska Polskiego. Ocenić wpływ uciążliwości odorowych na mieszkańców najbliższej zabudowy (w szczególności ww. osiedla i ulica) wskazując okresy w roku w których uciążliwości te będą najbardziej intensywne (uwzględniając różę wiatrów, warunki pogodowe i warunki hodowlane). Wskazać jakie nowe środki minimalizujące uciążliwości odorowe będą stosowane w związku z rozbudową, które nie były stosowane dotychczas.*”. W aneksie nr 2 brak ww. analiz, nie zaproponowano żadnych środków minimalizujących uciążliwości odorowe. Nieodłącznym skutkiem realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia będzie zwiększenie się występujących już oddziaływań na środowisko.

Odmowę niniejszego uzgodnienia determinuje również przedstawiona analiza akustyczna, która z uwagi na bliskie sąsiedztwo terenów chronionych akustycznie (zgodnie z m.p.z.p. zabudowa mieszkaniowa zagrodowa) jest kluczowa w ocenie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko. Wątpliwości, dotyczące zasięgu oddziaływania przedmiotowej inwestycji w zakresie emisji hałasu, mimo dwukrotnego wezwania inwestora, nie zostały wyjaśnione.

Przedstawiony, w raporcie zasięg hałasu wyraźnie różni się od załączonego w uzupełnieniu, który otrzymany został przez tut. organ 1 września 2015 r. Izofona o wartości 50 dB, zarówno w raporcie, jak i uzupełnieniu mimo, iż w danych do obliczeń nie wprowadzono zmian, wykracza poza teren inwestycji, jednak ich zasięgi są bardzo rozbieżne. W związku z czym RDOŚ w Łodzi po przeanalizowaniu wyników obliczeń, wezwał wnioskodawcę do wyjaśnienia tej kwestii oraz załączenia plików bazowych z danymi i wynikami z programu obliczeniowego SON2, przy wykorzystaniu których wygenerowano mapy zasięgu hałasu, załączone do raportu i uzupełnienia. Niniejsze wezwanie miało na celu zweryfikowanie przez RDOŚ w Łodzi poprawności wykonanej analizy akustycznej i wykluczenie ewentualnego błędu. Wskazane pliki miały również stanowić uzupełnienie materiału dowodowego w niniejszym postępowaniu.

Brak uzupełnienia w tym zakresie, należy traktować, jako przesłankę do stwierdzenia, że wykonana analiza akustyczna jest obciążona błędem, a tym samym zasięg oddziaływania od źródeł hałasu, znajdujących się na terenie przedmiotowej fermy drobiu będzie znacznie większy niż został wskazany w dokumentacji dołączonej do wniosku o wdanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ponadto z uwagi na to, że wykonawca analizy akustycznej wskazał, w przesłanym uzupełnieniu, że program jest chroniony prawem autorskim i pliki nie zostaną udostępnione, należy nadmienić, iż przedmiotowe pliki nie stanowią programu samego w sobie i nie podlegają ochronie w zakresie licencji na oprogramowanie w myśl przepisów ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t. j. Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 ze zm.). Tym samym brak jest podstawy do tego, aby tut. organ prowadzący postępowanie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji dla planowanego przedsięwzięcia mógł przyjąć tego typu wyjaśnienie.

Reasumując, należy jednoznacznie stwierdzić, że poszczególne uzupełnienia w zakresie oddziaływania na klimat akustyczny planowanej fermy drobiu nie wyczerpały w dostateczny sposób wątpliwości tut. organu, co do prognozowanego zasięgu hałasu planowanego przedsięwzięcia. W związku z czym argumentacja przedstawiona w tej części postanowienia, również determinuje niniejszą odmowę uzgodnienia warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

RDOŚ w Łodzi analizując treść raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko, w szczególności metodykę przeprowadzonych analiz (oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko) nie uznał wiarygodności, prawidłowości i kompletności analiz przedstawionych w rzeczonym raporcie, wskazując (argumentując) powyżej.

Należy zwrócić uwagę, że przepisy dotyczące ocen oddziaływania na środowisko odwołują się do „negatywnego oddziaływania na środowisko”. Określenie negatywne oznacza tyle, co prowadzące do szkodliwych ujemnych skutków, pomniejszające wartości w środowisku (środowiska, jego składników, choć niekoniecznie prowadzi do powstania szkód). Skutkiem tego

jest konieczność określania w postępowaniu ocenowym (również uzgadniającym) zasięgu i natężenia oddziaływania. Przedmiotem postępowania ocenowego jest ocena dopuszczalnych obciążeń środowiska w kontekście „negatywnego oddziaływania danego przedsięwzięcia na środowisko”. Przy czym ocena odnosi się do wszelkich oddziaływań, jakie może powodować realizacja, eksploatacja i likwidacja danego przedsięwzięcia.

Co istotne raport o oddziaływaniu na środowisko jest najważniejszym dokumentem sporządzanym w ramach postępowania, którego zakończenie stanowi decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, determinując przebieg samego postępowania i mając wpływ na wynik sprawy. Zgodnie z art. 75 § 1 *k.p.a.* jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jest sformalizowanym środkiem dowodowym, którego treść wyznaczana jest w sposób kategoriowy art. 66 *ustawy o oś.* Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wydawana jest dla konkretnych przedsięwzięć, których skalę, zakres i parametry określa i opisuje wnioskodawca, jako podmiot będący w posiadaniu tych danych. Model postępowania administracyjnego w zakresie dotyczącym dowodów ukształtowany w *k.p.a.* ulega znaczącym modyfikacjom w odniesieniu do rozstrzygnięć z zakresu prawa ochrony środowiska. W tym konkretnym przypadku dotyczy to postępowań w sprawie ocen oddziaływania na środowisko. W postępowaniach wszczynanych na wniosek inwestora ustawodawca przesuwając ciężar dowodowy w kierunku wnioskującego podmiotu. Postępowanie wszczynane jest bowiem w interesie strony, na rzecz określonego podmiotu – postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia. Przepisy prawne regulujące proces ustalania faktycznego oddziaływania danego przedsięwzięcia na środowisko wskazują pośrednio „kto” ma obowiązek dostarczać informacji istotnych dla rozstrzygnięcia kwestii związanych z tymże faktycznym oddziaływaniem. Pod względem subiektywnym ciężar dowodu określa kto powinien przedstawić środek dowodowy w postaci raportu. Potwierdza to stanowisko doktryny M. Górski „*Prawo ochrony środowiska*” Warszawa 2009” str. 111 – „Obowiązek przedłożenia raportu obciąża wnioskodawcę (stronę – inwestora). Raport musi spełniać wymagania określone prawem, organ nie może przyjąć raportu takich wymagań nie spełniającego. Raport należy uznać za sformalizowany środek dowodowy zgodnie z art. 75 *k.p.a.*”.

Brak skutecznego wykazania okoliczności, faktów, dowodów, dokumentów – przesłanek umożliwiających ocenienie oddziaływania może spowodować wydanie odmowy uzgodnienia. Oczywiście przed odmową organ prowadzący postępowanie wyjaśniające winien wezwać stronę do uzupełnienia dowodów niespełniających wymogów prawnych z opisaniem skutków prawnych w przypadku nieuzupełnienia tegoż dokumentu. W tym konkretnym przypadku Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi dwukrotnie wzywał inwestora/ pełnomocnika inwestora do uzupełnienia raportu oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko. Brak uzupełnienia przez inwestora raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w wymaganym zakresie nosi znamiona uporczywego nieuzupełniania dokumentacji.

Po analizie całego zgromadzonego materiału RDOŚ w Łodzi uznał, że nie został wykazany w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko brak znaczących oddziaływań z zakresu wpływu na klimat akustyczny i powietrze atmosferyczne, a tym samym nie może uzgodnić warunków realizacji tego przedsięwzięcia działając zgodnie z zasadą prewencji i przezorności wyrażoną w art. 6 *ustawy POŚ*. Analizując rodzaj (charakter), skalę i lokalizację przedmiotowego przedsięwzięcia, RDOŚ w Łodzi odmawia uzgodnienia warunków jego realizacji w lokalizacji wskazanej we wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Przedmiot postępowania administracyjnego zarówno tzw. postępowania głównego, jak i tzw. postępowania pomocniczego (wpadkowego) determinowany jest wnioskiem inwestora. Uzgodnienie bądź odmowa uzgodnienia warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia winna zatem nastąpić w stosunku do tożsamego przedsięwzięcia będącego przedmiotem postępowania głównego, tj. wyznaczonego wnioskiem inwestora o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przedmiotowe postanowienie czyni zadość takiemu sposobowi orzekania o warunkach realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia w postępowaniu

wpadkowym (pomocniczym). Innymi słowy odmowa uzgodnienia warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia dotyczy całości przedsięwzięcia.

Ad. 5

Przechodząc do uzasadnienia braku możliwości uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w tzw. wariantcie alternatywnym (wskazania możliwego do realizacji alternatywnego wariantu przedmiotowego przedsięwzięcia) to w przedmiotowym postępowaniu administracyjnym wnioskodawca nie opisał (zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy ooś) i nie przeanalizował (zgodnie art. 66 ust. 1 z pkt 6 oraz ust. 6 ustawy ooś) racjonalnego wariantu alternatywnego oraz nie wskazał racjonalnego wariantu alternatywnego.

Zaproponowana w materiale dowodowym analiza, zwana przez autora raportu analizą wariantową, ale niespełniająca wymagań określonych w art. 66 ust. 1 pkt 5, 6, 7 ustawy ooś, jest również niedopuszczalna w kontekście art. 81 ust. 1 ustawy ooś *Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji wariant dopuszczony do realizacji lub, w razie braku zgody wnioskodawcy, odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia*, ponieważ organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przedmiotowym przypadku Burmistrza Miasta Biała Rawska nie może wskazać w decyzji wariantu alternatywnego jako dopuszczonego do realizacji.

Z przeglądu orzecznictwa i stanowisk doktryny prawa wynika, że nie poprawnie przeprowadzona analiza wariantowa stanowi bardzo poważne naruszenie całej procedury związane z oceną oddziaływania na środowisko np. wyrok WSA w Gdańsku z dnia 24 marca 2011 r. sygn. II SA/Gd 864/10; wyrok WSA w Warszawie z dnia 8 listopada 2010 r., IV SA/Wa 929/10; decyzja GDOŚ z dnia 9 grudnia 2011 r., DOOŚ-oa.4202.8.2011.mc.7; B. Draniewicz *Glosa do wyroku WSA z dnia 24 lutego 2011 r. w: „Prawo i Środowisko”*; M. Nowacki, B. Dąbrowski *„Ustawa ooś. Komentarz Praktyczny” Warszawa 2013 str. 110*; G. Dobrowolski *„Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach” Toruń 2011, s. 189*.

Uzgodnienie (bądź odmowa uzgodnienia) ma charakter stanowczy i wiąże organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (organ właściwy do wydania decyzji nie może go oceniać). Na stanowczy i wiążący charakter postanowień uzgadniających wskazuje orzecznictwo administracyjne (m.in. wyrok z dnia 27 lipca 2010 r. Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy, sygn. akt II SA/Bk 741/09) oraz doktryna prawa (m.in. M. Pchałek, M. Bhenke *„Postępowanie w sprawie ocen oddziaływania na środowisko w prawie polskim i UE” Warszawa 2009 str. 123- 124: „Co do charakteru prawnego uzgodnienia, to w doktrynie prawa i postępowania administracyjnego oraz w orzecznictwie NSA uznaje się, treść stanowiska wyrażona w tej właśnie formie wiąże organ prowadzący postępowanie główne”*).

Rekapitulując należy zauważyć, że RDOŚ w Łodzi jest organem ochrony środowiska, który dokonuje własnej oceny raportu bez potrzeby posiłkowania się opiniami biegłych (*vide*: wyrok WSA w Poznaniu z dnia 10.03.2010, sygn. akt IV SA/Po 751/10). Z dokonanej przez RDOŚ w Łodzi weryfikacji raportu w ramach prowadzonego postępowania uzgadniającego wynika, że nie zasadne jest uznanie dokonanych kwantyfikacji oddziaływań za kompletne. Podsumowując, zebrane materiały dowodowe nie pozwalają na uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia również ze względu na niezgodność planowanego sposobu zaopatrzenia fermy w wodę z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Zatem Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi odmawia zgody na realizację tego przedsięwzięcia.

Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przypadku odmowy uzgodnienia realizacji przedsięwzięcia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska skutkuje co do zasady koniecznością wydania decyzji odmownej, tj. nie określającej środowiskowych uwarunkowań.

Biorąc powyższe pod uwagę Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi orzekł jak w sentencji.

Jednocześnie zwracam się do Burmistrza Miasta Biała Rawska o poinformowanie stron

postępowania ww. sprawie administracyjnej o wydaniu niniejszego uzgodnienia.

Pouczenie

W świetle art. 77 ust. 7 ustawy o oś na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie. Zgodnie z art. 142 k.p.a. postanowienie, na które nie służy zażalenie, strona może zaskarżyć tylko w odwołaniu od decyzji.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Łodzi
Kazimierz Perek
Kazimierz Perek

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta Biała Rawska
2. a/a